

de duurzame
adviseurs

Trede 2

Klimaattransitieplan 2024

C.S.C. Sport

CO₂-prestatieladder – Publicatie januari 2026

Leeswijzer

Het CO₂-managementdossier bestaat uit verschillende documenten. Dit klimaattransitieplan bevat de belangrijkste informatie over het CO₂-managementsysteem van C.S.C. Sport.

Dit document is als volgt opgebouwd:

Management statement en energiebeleid
Algemene eisen: Beschrijving van de organisatie
Invalshoek A: Rapportage van CO₂-uitstoot conform ISO 14061-1
Invalshoek B: Doelstellingen, maatregelen, ambities en voortgang
Invalshoek C: Communicatie
Invalshoek D: Samenwerking

Daarnaast zijn er de volgende ondersteunende documenten:

CO₂-Dashboard (Excel)
Interne audit (Excel)
Directiebeoordeling (Presentatie)

CO₂-dashboard

Het CO₂-dashboard is een Excel-tool waarin alle belangrijke gegevens over CO₂-uitstoot en energieverbruik worden bijgehouden. Dit hulpmiddel ondersteund bij het meten en analyseren van de uitstoot in Scope 1, Scope 2 en Scope 3. Daarnaast geeft dit document inzicht in de kwalitatieve analyse, waarin wordt beoordeeld welke aspecten van de CO₂-uitstoot het belangrijkste zijn voor de organisatie. Aanvullend wordt hier ook de aanwezigheid van overige beïnvloedbare emissies gedocumenteerd.

Waardeketens

De organisatie onderzoekt welke activiteiten van de organisatie het meest bijdragen aan CO₂-uitstoot. Hierbij wordt gekeken naar de omvang van de CO₂-uitstoot, de belangrijkste bronnen van de uitstoot en de mogelijkheden om deze uitstoot te verminderen (zowel korte als middellange termijn).

Directiebeoordeling

De directie beoordeelt jaarlijks door middel van de directiebeoordeling of het CO₂-managementsysteem aansluit bij de organisatie. Met als doel het controleren van de effectiviteit van het systeem, het signaleren van verbeterkansen en het nemen van strategische beslissingen.

De directiebeoordeling bestaat uit:

- Input-document: Vaak bestaande uit een PowerPoint met data en analyses.
- Output-document: Een samenvatting van de beslissingen en acties voor het komende jaar.

Interne audit

Elk jaar wordt er een interne audit uitgevoerd door een onafhankelijke auditor om te controleren of het CO₂-managementsysteem goed wordt toegepast binnen de organisatie en voldoet aan de eisen. Dit helpt bij het identificeren van verbeterpunten en bij de voorbereiding op de externe audit.

SKAO pagina

Op de SKAO pagina van de organisatie is de vereiste informatie terug te vinden over de projecten met gunningsvoordeel. Tevens communiceert de organisatie via dit kanaal over haar duurzaamheidsambities.

Management statement & energiebeleid

Naam:
André Ceelen

Beschikbaarheid van Middelen en Verantwoordelijkheid van de Directie

Als directie nemen we de verantwoordelijkheid voor de implementatie en borging van dit beleid en zetten we ons in voor:

- Het waarborgen van voldoende middelen en informatie om onze energie- en klimaatdoelstellingen te realiseren;
- Het actief ondersteunen en stimuleren van continue verbetering op het gebied van energiebeheer en CO₂-reductie;
- Het bevorderen van bewustwording en communicatie over energiebesparing binnen alle lagen van de organisatie.

Kader voor Doelstellingen en Systeembeheer

Als directie dragen we zorg voor de uitvoering en naleving van het energie- en CO₂-managementsysteem en zijn we nauw betrokken bij het plan van aanpak. Wij verbinden ons ertoe om energie- en klimaatdoelstellingen vast te stellen, uit te voeren en regelmatig te evalueren, waarbij verbeteringen structureel worden doorgevoerd.

Om de doelstelling te behalen en invulling te geven aan de strategische richting is er een energiebeleid opgesteld.

Inleiding

Als organisatie zijn we toegewijd aan het optimaliseren van ons energieverbruik en het structureel verminderen van de CO₂-uitstoot. Dit beleid sluit aan bij onze strategische doelstellingen en biedt een kader voor het vaststellen en beoordelen van plannen, zoals het klimaattransitieplan en het plan van aanpak. Hiermee borgen wij een effectieve en duurzame aanpak van energiebeheer.

Doelstelling en Strategische Richting

Wij integreren energie-efficiëntie en CO₂-reductie in al onze bedrijfsprocessen en streven naar een continue verbetering van onze prestaties. Dit realiseren wij door:

- Het toepassen van innovatieve technologieën en duurzame investeringen;
- Het vergroten van bewustwording binnen de organisatie;
- Het structureel monitoren en optimaliseren van ons energieverbruik.

Wettelijke Naleving

Wij voldoen aan alle relevante wettelijke eisen en regelgeving met betrekking tot energiebesparing, duurzame energie en CO₂-reductie. Daarnaast streven wij ernaar om proactief in te spelen op nieuwe wet- en regelgeving en best practices binnen de sector te implementeren.

Continue Verbetering

Wij committeren ons aan voortdurende verbetering van zowel onze energieprestaties als ons energie- en CO₂-managementsysteem door:

- Periodieke beoordeling en bijsturing van onze energieprestaties;
- Implementatie van best practices en innovatieve energiebesparende maatregelen;
- Actieve betrokkenheid en training van medewerkers op het gebied van energiebeheer.

Met dit beleid onderstrepen wij onze inzet voor een duurzame toekomst en een verantwoorde bedrijfsvoering, waarbij we energie-efficiëntie en CO₂-reductie structureel verankeren in onze strategie en dagelijkse praktijk.

Als directie stimuleren we **continue verbetering** en ondersteunen we **bewustwording en communicatie** over duurzaamheid binnen de organisatie.

Algemene eisen

Organisatie beschrijving

Binnen de grenzen van de organisatie opereren vier partijen, die allemaal actief zijn binnen de markt voor sportvelden. **CSC Sport** ontwikkelt en installeert gecertificeerde kunstgrassystemen voor diverse buitensporten, afgestemd op de behoeften van zowel opdrachtgevers als gebruikers. **CSC Onderhoud (CSO)**, een zusterbedrijf van CSC, biedt gespecialiseerde onderhoudsdiensten. **GreenFields** is een wereldwijde pionier en leverancier van hoogwaardige kunstgrasproducten voor sportvelden. CSC sport is de kartrekker van het CO2 management systeem en is ook de aanleidende partij voor certificering op de CO2 prestatieladder.

Organisatiegrens

Het startpunt van de boundary bepaling is de juridische entiteit die zich wil certificeren op de CO2 prestatieladder namelijk C.S.C. Sport.. Vanuit daar is de AC analyse toegepast. Uit de AC analyse blijkt dat er drie andere partijen zijn die geclassificeerd worden als AC leverancier, namelijk CSO, Greenfields en.

Vanuit daar is op basis van operationeel control benaderd of er zeggenschap is over deze partijen vanuit C.S.C. Sport. Hieruit blijkt dat er enige vorm van zeggenschap is waardoor alle 3 partijen worden meegenomen.

De volledige uitwerking van de boundary is te vinden in de bijlage "Boundary bepaling 2025".

De boundary zoals deze vermeld op het certificaat:

- C.S.C. Sport KVK: 32153346
- C.S.O. KVK: 32153350
- Greenfields KVK: 05073258

Stuurcyclus

Als organisatie beschikken we over een energie- en CO₂-managementsysteem om het energieverbruik te optimaliseren en de CO₂-uitstoot te verminderen. Dit systeem is opgezet, wordt uitgevoerd, onderhouden en continue verbeterd volgens de Plan-Do-Check-Act (PDCA) cyclus.

In de **Plan-fase** worden doelstellingen en vereisten vastgesteld op basis van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. In deze fase worden de benodigde processen, mogelijke risico's en kansen om de beste resultaten te behalen geïdentificeerd.

In de **Do-fase** worden de geplande acties uitgevoerd en geïntegreerd in de dagelijkse bedrijfsprocessen. Hierbij wordt er gefocust op continue verbetering en de betrokkenheid van medewerkers.

In de **Check-fase** wordt gecontroleerd of de genomen maatregelen effectief zijn en of de doelstellingen worden behaald. Dit gebeurt door monitoring van het managementsysteem, meten van de voortgang en het uitvoeren van interne audits van het energie- en CO₂-managementsysteem. Afwijkingen en verbeterpunten worden geanalyseerd.

In de **Act-fase** worden op basis van de evaluaties corrigerende en preventieve maatregelen doorgevoerd om het systeem en de energie- en CO₂-prestaties continu te verbeteren.

Door de PDCA-cyclus steeds opnieuw toe te passen, blijven we het energieverbruik verminderen en de CO₂-uitstoot verminderen, met focus op duurzaamheid en efficiëntie.

Act

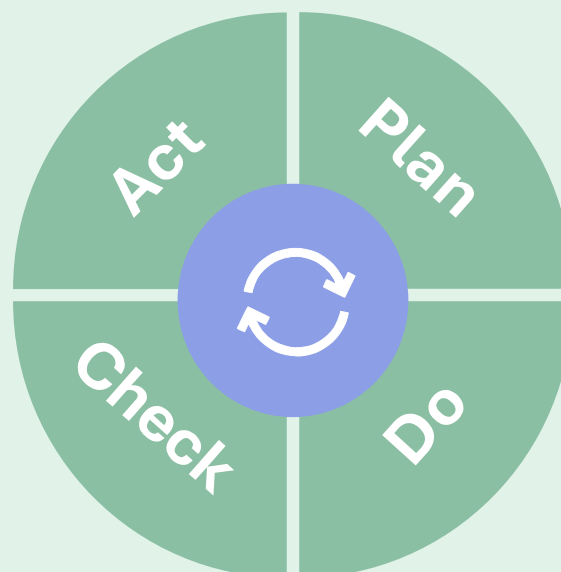
Actiepunten die bij act naar voren komen uitvoeren.

Check

Evaluatie van het CO₂-systeem.

Voortgang beoordeling.

Interne en externe audit.

Plan

Plannen van communicatie en participatie.

Emissiegegevens en factoren bepalen.

Do

Het uitvoeren van participatie

Het communiceren

Het opstellen van de CO₂-footprint

Wetgeving en risico beheer

Binnen de organisatie waarborgen we voortdurende naleving van relevante wet- en regelgeving op het gebied van CO₂-reductie en energiebesparing door:

- Actieve monitoring van wijzigingen in wetgeving, certificeringsnormen en beleidsontwikkelingen;
- Deelname aan brancheverenigingen en regelmatige afstemming met relevante instanties en toezichthouders;
- Periodieke audits en juridische controles om naleving en compliance te verzekeren.

Daarnaast worden risico's en kansen met betrekking tot het CO₂-managementsysteem systematisch beheerd:

- Risico's worden geïdentificeerd via interne audits, trendanalyses en risico-evaluaties;
- Kansen voor verbetering en innovatie worden actief benut, bijvoorbeeld door investeringen in duurzame energieopwekking en efficiëntere bedrijfsvoering;
- Correctieve en preventieve maatregelen worden tijdig ingezet om prestaties continu te verbeteren
- Afwijkingen geconstateerd in de interne audit worden vastgelegd in het interne auditdocument (Excel). Hierin worden vervolgens de corrigerende maatregelen inclusief verantwoordelijke en planning opgenomen.
- Afwijkingen of geconstateerde verbeterpunten uit de externe audit worden opgenomen in het plan van aanpak, terug te vinden in het Excel-document: CO₂-Dashboard.

Door deze gestructureerde aanpak blijven we aantoonbaar op de hoogte van wetgeving en risico's en dragen we bij aan voortdurende verbetering van onze energie- en CO₂-prestaties, in lijn met de CO₂-Prestatieladder.

Een algemeen overzicht van risico's en wetgeving wordt weergegeven in Risico inventarisatie en wetgeving register.

CO₂-Prestatieladder projecten

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO₂-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht, of op welke manier de CO₂-Prestatieladder in de aanbesteding is gevraagd.

Er liepen in het rapportagejaar geen projecten met gunningvoordeel.

In 2025 liepen er echter wel projecten met gunningvoordeel, deze zijn hieronder alvast genoteerd:

- Amsterdam Drieburg
- Amsterdam Middenmeer veld 2
- Amsterdam Middenmeer veld 4
- Eendracht 2
- Eendracht 3

De documentatie van deze projecten is opgenomen in het Project Impact Dashboard op de SKAO-pagina.

Invalshoek A

Waar staan we nu? CO₂-uitstoot en energieverbruik

CO₂-Footprint scope 1 & 2

De CO₂-footprint is opgesteld in het CO₂-dashboard, conform het GHG protocol. In het dashboard is ook het kwaliteitsmanagement plan voor de verschillende emissiestromen opgenomen. In dit overzicht is per datapunt aangegeven welke onzekerheden en verbeterpunten zijn geïdentificeerd. De footprint is opgesteld aan de hand van Tank-to-Wheel emissiefactoren. Voor CSC en verbonden partijen zijn er geen niet-CO₂ broeikasgassen relevant.

OVERZICHT CO ₂ -EMISSIES, GEHELE ORGANISATIE					2024	Heel jaar
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)		
Aardgasverbruik	11.768,0	m ³	1.779,0	20,9	4%	
Brandstofverbruik - HVO100	12.034,8	liter	32,0	0,4	0%	
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	47.646,6	liter	2.468,0	117,6	22%	
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	26.029,5	liter	2.176,0	56,6	11%	
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	120.075,1	liter	2.468,0	296,3	56%	
Brandstofverbruik wagenpark - LPG	6.260,4	liter	1.635,0	10,2	2%	
				Totaal scope 1	502,1	
Market based						
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)		
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	6.000	kWh	448,0	2,7	1%	
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	87.809	kWh	-	-	0%	
Elektriciteitsverbruik - groene stroom opgewekt	14.644	kWh	-	-	0%	
Elektriciteitsverbruik - teruglevering	-4.707	kWh	-	-	0%	
Elektriciteitsverbruik - wagens grijs	44.052	kWh	448,0	19,7	4%	
Elektriciteitsverbruik - wagens groen	58.000	kWh	-	-	0%	
				Totaal scope 2	22,4	

Zie het CO₂-dashboard voor de berekening van de footprint, de emissiefactoren en het kwaliteitsmanagementplan.

Er is door CSC Garanties van oorsprong ingekocht voor een deel van de geladen kWh's, namelijk 58 mWh.

Onderstaande afbeelding toont het elektriciteitsverbruik location based.

Location based					
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Elektriciteitsverbruik - gridmix (NL)	205.798	kWh	328	67,5	
				Totaal scope 2	68

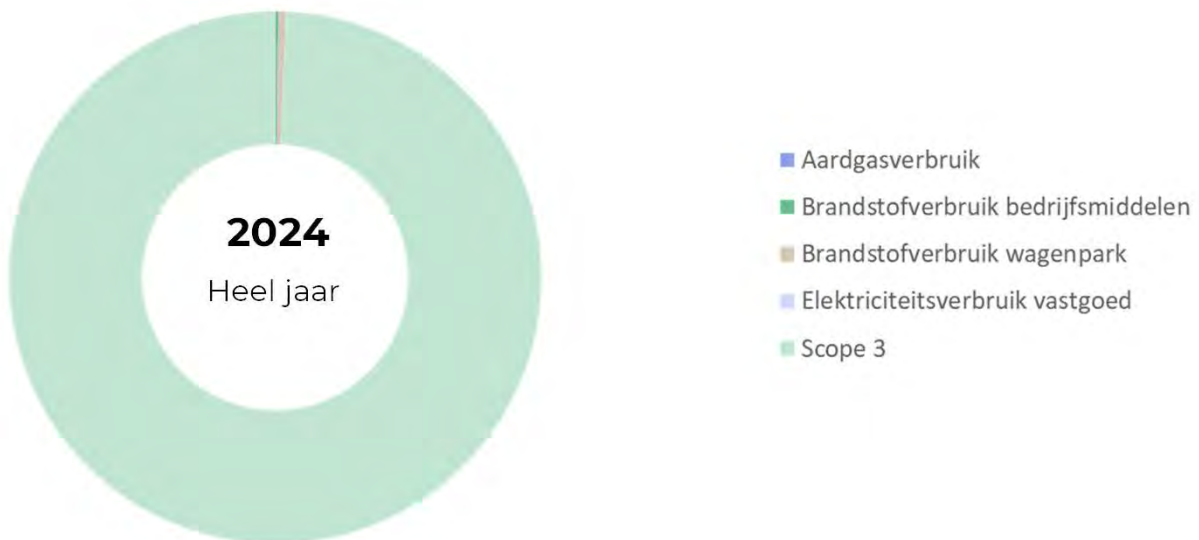
- Aardgasverbruik
- Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen
- Brandstofverbruik wagenpark
- Elektriciteitsverbruik vastgoed

Scope 3

In 2024 is de scope 3 voor een groot deel spend based in kaart gebracht, het doel is om dit jaarlijks beter in kaart te krijgen met primaire gegevens. Het grootste deel van de scope 3 footprint is afkomstig van de categorie ingekochte goederen en diensten.

Scope 3	2024
	UITSTOOT(ton CO2)
Aangekochte goederen en diensten	63230
Kapitaal goederen	
Brandstof en energie gerelateerde activiteiten (niet in scope 1 of 2)	162
Upstream transport en distributie	1158
Productieafval	3126
Zakelijk reizen	233
Woon-werkverkeer	83
Upstream geleaste activa	
Totaal Upstream	67993
Downstream transport en distributie	
Ver- of bewerken van verkochte producten	
Gebruik van verkochte producten	
End-of-life verwerking van verkochte producten	10304
Downstream geleaste activa	
Franchisehouders	
Investerings	
Totaal Downstream	10304
TOTALE EMISSIES SCOPE 3	78297

CO₂-footprint Scope 1, 2 & 3

Niet broeikasgassen

Binnen CSC is onderzocht of deze overige emissie bronnen aanwezig zijn. Uit dit onderzoek blijkt dat er koelgassen worden gebruikt in de airco units, echter is dit een gesloten systeem waardoor er geen lekkage is en dus geen bijvullen van koelgassen.

Energiebalans

Binnen de organisaties wordt met name veel energie gebruikt binnen het wagenpark (meer dan 80%). Daarvan zit het meeste in diesel gebruik.

OVERZICHT ENERGIE VERBRUIK GEHELE ORGANISATIE		2024		Heel jaar	
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	AANTAL EENHEID	Conversiefactor (GJ per eenheid)	GJ		
Aardgasverbruik	11768 m3	0,03165	372	4%	
Brandstofverbruik - HVO100	12035 liter	0,0348	419	5%	
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	47647 liter	0,036	1715	20%	
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	26030 liter	0,0314	817	10%	
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	120075 liter	0,036	4323	51%	
Brandstofverbruik wagenpark - LPG	6260 liter	0,0244	153	2%	
Totaal scope 1			7799		
Market based					
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	AANTAL EENHEID	Conversiefactor (GJ per eenheid)	GJ		
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	6000 kWh	0,0036	22	0%	
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	87809 kWh	0,0036	316	4%	
Elektriciteitsverbruik - groene stroom opgewekt	14644 kWh	0,0036	53	1%	
Elektriciteitsverbruik - teruglevering	-4707 kWh	0,0036	-17	0%	
Elektriciteitsverbruik - wagens grijs	44052 kWh	0,0036	159	2%	
Elektriciteitsverbruik - wagens groen	58000 kWh	0,0036	209	2%	
Totaal scope 2			741		
TOTAAL ENERGIEVERBRUIK			8540	100%	

Energiebalans

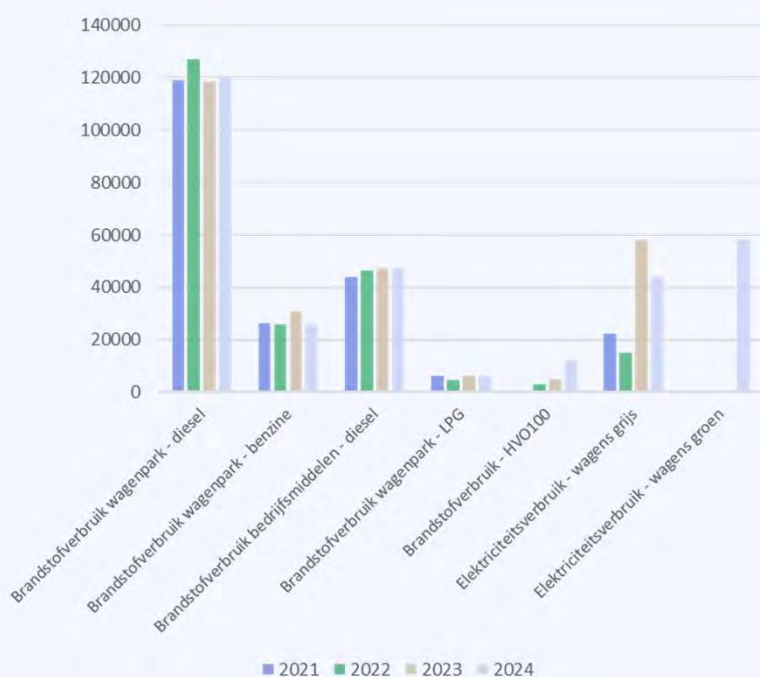
- Aardgasverbruik
- Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen
- Brandstofverbruik wagenpark
- Elektriciteitsverbruik vastgoed
- Elektriciteitsverbruik wagenpark

Energiebeoordeling

Een belangrijk onderdeel van het energieplan is om duidelijk te maken waar de meeste energie wordt verbruikt. Daarom is onderzocht welke processen en activiteiten binnen de organisatie de grootste invloed hebben op het energieverbruik en de CO₂-uitstoot. Met deze informatie kijken we waar verbeteringen doorgevoerd kunnen worden voor het optimaliseren van ons energieverbruik.

De emissiestromen die in rapportagejaar gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor ten minste 80% van het energieverbruik binnen de organisatie zijn:

- Brandstofverbruik wagenpark

Brandstofverbruik wagenpark

Het energieverbruik wordt voor ruim 80% bepaald door het brandstofgebruik van het wagenpark, waarbij diesel verreweg de grootste bijdrage levert (GF 66%, CSC 19%, CSO 15%).

Diesel blijft over de jaren het dominante verbruik en piekte in 2022. Benzine en LPG spelen slechts een kleine rol en veranderen weinig. Het gebruik van HVO100 neemt langzaam toe en het aantal elektrische kilometers groeit sterk, vooral in 2024. Hierdoor verschuift het totale energiegebruik geleidelijk richting schonere en duurzamere alternatieven.

Conclusie energiebeoordeling

Het brandstofverbruik wordt nog steeds gedomineerd door diesel, terwijl elektrische kilometers en HVO100 langzaam toenemen. Om het totale energiegebruik sneller te verlagen, is een versnelde overstap naar schonere alternatieven nodig. Investeer daarom prioriteit in verdere elektrificatie van voertuigen met hoge inzet, vervang diesel waar mogelijk door HVO100, en verbeter planning en rijgedrag om direct verbruik te verminderen. Houd daarnaast het energiegebruik maandelijks bij om snel bij te sturen. Hiermee kan de organisatie zowel het energiegebruik als de CO₂-uitstoot structureel verlagen.

Aanbevelingen

- Versnel elektrificatie wagenpark
- Stap over op HVO100
- Optimaliseer ritplanning
- Verbeter rijgedrag
- Monitor energiegebruik

Flexibiliteit van het energiesysteem & Overige Beïnvloedbare Emissies

In de context van de energietransitie speelt flexibiliteit in het energiesysteem een steeds belangrijkere rol. Door de toename van variabele hernieuwbare energiebronnen wordt het noodzakelijk om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen.

Daarom hebben wij expliciete aandacht voor de rol die organisaties spelen in het vergroten van deze systeemflexibiliteit.

Daarnaast verdienen de Overige Beïnvloedbare Emissies (OBE's) nadrukkelijk aandacht, omdat ook deze emissies vaak beïnvloedbaar zijn via keuzes in tijdstip, locatie of type energiegebruik. Door dit inzicht kunnen wij gericht bijdragen aan een stabiel en klimaatvriendelijk energiesysteem.

Flexibiliteit van het energiesysteem

De organisatie heeft invloed op het energiesysteem op meerdere vestigingen. Alle vestigingen van CSC, CSO en GF bevinden zich in een gebied met netcongestie volgens de capaciteitskaart van Nederland. Dit zijn, Zeewolde, Den Bosch, Tollebeek, Nijverdal.

Om bij te dragen aan een stabiel en flexibeler energiesysteem, overwegen we maatregelen als:

a. Slim energiegebruik en laadbeheer

Door elektrische voertuigen vooral op te laden tijdens momenten van lage netbelasting of hoge zonne-opbrengst (bijvoorbeeld overdag tijdens werktijden), kan het verbruik beter worden afgestemd op beschikbaarheid.

b. Energieopslag Zeewolde

De installatie van batterijsystemen maakt het mogelijk om lokaal opgewekte energie tijdelijk op te slaan en te gebruiken op piekmomenten. Dit helpt met het spreiden van de belasting gedurende de dag.

OBE's

OBE's zijn broeikasgasemissies die niet binnen de standaard indeling van het Greenhouse Gas (GHG) Protocol vallen (scope 1, 2 en 3), maar waar een organisatie wel invloed op kan uitoefenen. Om in kaart te brengen waar C.S.C. Sport invloed kan uitoefenen, is de OBE vragenlijst doorlopen. Hieruit blijkt de aanwezigheid van de volgende OBE's:

Biogene emissies

C.S.C. sport neemt momenteel HVO100 diesel af, dit zal de komende jaren ook toenemen. Ook GF is voornemens om HVO100 te gebruiken. Daarnaast wordt er in de diesel B7 ook biodiesel vermengd, waardoor hierbij ook biogene emissies ontstaan.

Bedrijfsactiviteiten

Om de belangrijkste bedrijfsactiviteiten te bepalen is een impact- en invloedanalyse uitgevoerd. In deze analyse is gekeken naar de impact van de organisatieactiviteiten op de CO₂-uitstoot en naar de invloed die de organisaties hier op hebben. De bedrijfsactiviteiten zijn gesplitst op bedrijfsniveau, dat wil zeggen dat deze toegespitst zijn per organisatie apart. Dit is mogelijk omdat de primaire bedrijfsactiviteit per organisatie dermate verschillen dat hier een aparte analyse over te maken is.

Aanleggen van kunstgrasvelden

- Het aanleggen van nieuwe kunstgrasvelden voor diverse doeleinden

Onderhouden van kunstgrasvelden

- Onderhouden van kunstgrasvelden en andere soort velden

Verhandelen van kunstgrasmatten

- Handel in kunstgrasmatten die worden ingekocht bij moedermaatschappij

Aanleggen van sportvelden

- Aanleggen van diverse soorten sportvelden over de hele wereld

De bedrijfsactiviteiten zijn onderwerp voor de waardeketenanalyse en strategie van de organisatie.

Voor de belangrijkste organisatieactiviteiten is een waardeketenanalyse uitgevoerd. Hierin is gekeken naar de combinatie van alle upstream en downstream activiteiten die verbonden zijn aan de betreffende organisatieactiviteit. Daarbij zijn de CO₂-emmissies van de waardeketen geïnventariseerd en geanalyseerd. Op basis hiervan is gekeken waar mogelijkheden voor CO₂-reductie liggen en welke waardeketenpartners daarvoor relevant zijn.

Waardeketen

Waardeketenanalyse

De waardeketenanalyse is in kaart gebracht voor de waardeketen van **Aanleggen van kunstgrasvelden**. Deze waardeketen bevat meer 50% van de totale CO2 uitstoot van de organisaties. Daarnaast is dit de keten waarbinnen ook de meeste invloed uit te oefenen is.

De waardeketen van kunstgrasvelden aanleggen begint bij de productie van de garens en eindigt bij de end-of-life verwerking van de matten. Het proces waar C.S.C. Sport het meeste invloed op kan uitoefenen is de verkoop fase.

Waardeketen 1: Aanleg van kunstgrasvelden

Upstream

Inkoop kunstgras

Vorbereiden bouwplaats

Aanleg van kunstgrasvelden

- Inkoop van kunstgrasmatten
- Inkoop van foam onder de de mat
- Instrooimaterialen (zand/kurk)
- Grondbewerker, stratenmaker, drainage, verlichting, hekwerk.
- Aanleg van de kunstgrasvelden door onderaannemer
- Afval verzameling

Eigen processen

Directievoering op project

Contact tussen adviesbureaus / opdrachtgever

ondersteunend

- C.S.C. voert de regie op het project uit.
- C.S.C. heeft het contact met de opdrachtgever / adviesbureaus.
- Organisatie: HR, Finance, ICT, marketing, calculatie, sales, kwaliteit

Downstream

Oplevering kunstgrasveld

Onderhoud kunstgras door C.S.O.

Einde levensduur & afvalfase

- Kunstgrasveld wordt opgeleverd.
- Kunstgrasveld wordt onderhouden door C.S.O.
- Na einde levensduur wordt het kunstgrasveld verwijderd en verwerkt. Afvalpartners verkopen het zand, rubber en lava terug aan C.S.C.
- Het foam onder het kunstgrasveld wordt hergebruikt.
- Waar het kan non-infill matten direct hergebruiken

Waardeketen

In de waardeketenanalyse zijn de relevante waardeketenpartners bepaald. Deze zijn bepaald op basis van de rol die zij kunnen spelen bij het reduceren van de CO2-uitstoot. Vervolgens is gekeken naar de reductiemogelijkheden bij het aanleggen van kunstgrasvelden. Deze mogelijkheden worden hieronder verder toegelicht.

Reductiemogelijkheid 1: Informeren over duurzame alternatieven

Door gemeente en diens adviesbureaus op de hoogte te brengen van de voordelen van duurzamere kunstgras -en sportvelden kan er een flinke reductie in de keten worden gerealiseerd. Dit doet CSC onder andere door het aanwezig zijn op beurzen, opzetten van lab days en kennis bijeenkomsten. De **kansrijkheid** is hoog omdat dit gemeente duurzaamheid in een hoog vaandel hebben staan. Deze maatregel wordt **doorlopend** uitgevoerd waardoor deze momenteel ook al impact heeft. Een enkel **potentieel nadeel** is dat de velden een andere kwaliteit hebben.

Kansrijkheid	Termijn	Potentiële nadelen
Hoog	Korte termijn	Kwaliteit velden

Reductiemogelijkheid 2: Samenwerking met afvaldiensten

C.S.C. onderhoudt continu contact met de afvaldiensten, zowel voor het terugkopen van diverse materialen als voor het samenwerken om het recyclingsproces verder te optimaliseren. Om deze reductiekansen te benutten, gaat C.S.C. intensiever het gesprek aan over samenwerking om de recyclingsgraad te verbeteren en nieuwe mogelijkheden te verkennen.

Kansrijkheid	Termijn	Potentiële nadelen
Middel	Korte termijn	Geen

Reductiemogelijkheid 3: Toepassing Permavoid

Permavoid is een bedrijf die onder de kunstgras waterleidingen aanlegt zodat deze de warmte van de zon kunnen hergebruiken om gebouwen te verwarmen. Op die wijze worden er verwarmingsemissies vermeden bij derden. De kans rijkheid hiervan is momenteel klein en termijn lang omdat deze technieken eerst worden uitgetest.

Kansrijkheid	Termijn	Potentiële nadelen
Hoog	Korte termijn	Geen

CO₂-intensieve kapitaalgoederen, Diensten en producten

Binnen C.S.C. Sport hebben we activiteiten die in relatie staan tot CO₂-intensieve kapitaalgoederen en/of producten.

De aanwezige CO₂-intensieve kapitaalgoederen, diensten en producten bestaan uit:

Landbouwmachines: Tractors en andere zware landbouwapparatuur die op diesel draaien, hebben een hoge CO₂-uitstoot.

Toekomstige activiteiten

Om de doelstelling te behalen kan het zijn dat onze huidige activiteiten aangepast moeten worden. Door te focussen op de volgende toekomstige activiteiten willen we de doelstelling gaan behalen.

- Focus op hergebruik van materialen. Kunstgras is goed te recyclen wanneer de juiste materialen worden gebruikt. Daarnaast zijn ook de andere materialen die benodigd zijn in het proces goed te recyclen.
- Gebruik elektrische voertuigen en materieel.

Invalshoek B

Van inzicht naar reductie: onze doelstellingen en actieplan

Algemene uitleg strategie

De korte termijn strategie legt de nadruk op van elektrisch vervoer, gebruik van HVO en isoleren van panden.

Om hier te komen hebben we een korte- en middellange termijn strategie met bijbehorende maatregelen. Deze zijn alle in lijn met SBTi doelstellingen.

Korte termijn

Korte termijn CO2 doelstellingen:

Om de voortgang te kunnen monitoren is de hoofddoelstelling onderverdeeld in de volgende subdoelstellingen per scope:

CSC sport heeft het doel om in 2027 een CO₂-reductie van 11% te realiseren ten opzichte van 2024.

Subdoelstellingen korte termijn doelstelling CO₂

Scope 1	22% reductie in 2027 ten opzichte van 2024
Scope 2	100% reductie in 2027 ten opzichte van 2024
Scope 3	11% reductie in 2027 ten opzichte van 2024

Korte termijn energie doelstellingen

Voor de korte termijn is er een CO₂-doelstelling en energie doelstelling opgesteld. De kortetermijndoelstelling is een resultante van de besparing van de maatregelen vanuit het plan van aanpak voor de korte termijn.

CSC sport heeft het doel om in 2027 een energiereductie van 8% te realiseren ten opzichte van 2024.

Korte termijn doelstelling energie

Zelf energie opwekken:	Plaatsing van nieuwe zonnepanelen op het dak van CSC/CSO in maart 2025.
Energieopslag:	Realisatie van energie opslag bij verbouwing van het pand in 2026/2027 en daarna inzetten voor peakshaving.
Eigen energieverbruik optimaliseren:	Zo effectief mogelijk gebruiken van zelf opgewekte energie door gebruik van de te realiseren opslag.

Korte termijn strategie

De korte termijnstrategie richt zich op het realiseren van snel haalbare verbeteringen binnen de eigen organisatie. Hierbij ligt de nadruk op het benutten van zogenaamd 'laaghangend fruit'. Tegelijkertijd wordt er extern gekeken naar mogelijkheden om de kwaliteit van beschikbare data te verbeteren.

Deze gerichte aanpak op de korte termijn vormt de basis voor de langetermijnstrategie.

Plan van aanpak

Het plan van aanpak richt zich op het snel realiseren van laaghangend fruit en het verkrijgen van diepgaander inzicht in scope 3, om indirecte CO₂-uitstoot beter te begrijpen en te verminderen. Hierbij worden de principes van de trias energetica gevolgd: eerst energiebesparing, daarna duurzame energie, en tot slot – indien nodig – niet-duurzame energie met minimale milieubelasting. Zo wordt een duurzame aanpak gegarandeerd die zowel korte termijn successen als langdurige verbetering van energieprestaties en CO₂-reductie nastreeft.

Maatregel 1: Verduurzaming pand Zeewolde

In overleg met de huurbaas, willen we het pand in Zeewolde verduurzamen. Mogelijkheden voor isolatie en renovatie zijn nog in onderzoek. Toepassing van een warmtepomp zal naar verwachting leiden tot een grote aardgasreductie.

Maatregel 2: Brandstofbesparing en toepassing HVO100

We verminderen we het brandstofverbruik door aanschaf van machines met zuinige motoren, bewustwording over zuinig rijden en draaien en het optimaliseren van de bandenspanning. Bij het materieel van CSC en CSO wordt al voor een groot deel HVO100 toegepast.

Maatregel 3: Vergroening elektriciteitsverbruik

Om ons elektriciteitsverbruik te verduurzamen, kopen we groene stroom in, plaatsen we extra zonnepanelen en streven we ernaar om GVO's in te kopen voor het grijze elektriciteitsverbruik uit extern geladen hoeveelheden.

Maatregel 4: Duurzame sportvelden en recycling kunstgras

We zetten ons in voor bewustwording bij gemeenten en tussenpartijen over duurzame alternatieven voor sportvelden. Daarnaast gaan we in gesprek met afvaldiensten ten behoeve van de recycling en het hergebruik van kunstgras.

Maatregel 5: Verbetering datakwaliteit scope 3

CSC sport zet zich op de korte termijn in om de datakwaliteit in scope 3 te verbeteren. Het gaat hierbij met name om het productieafval en end-of-life en de ingekochte eenheden kunstgrasmatten.

Middellange termijn

Middellange termijn CO₂-doelstellingen

Om de voortgang te kunnen monitoren is de hoofddoelstelling onderverdeeld in aparte subdoelstellingen per scope.

CSC sport heeft het doel om in 2034 een CO₂-reductie van 29% te realiseren ten opzichte van 2024.

Subdoelstellingen middellange termijn doelstelling

Scope 1	60% reductie in 2034 ten opzichte van 2024
Scope 2	100% reductie in 2034 ten opzichte van 2024
Scope 3	28% reductie in 2034 ten opzichte van 2024

Middellange termijn energie doelstellingen

De doelstelling voor de belangrijkste activiteiten (50%) voor CSC sport voor de middellange termijn (5-10 jaar) bestaat uit:

CSC sport heeft het doel om in 2034 een energiereductie van 25% te realiseren ten opzichte van 2024.

Middellange termijn doelstellingen

Zelf energie opwekken:	Plaatsing van nieuwe zonnepanelen op het dak van CSC/CSO in maart 2025.
Energieopslag:	Realisatie van energie opslag bij verbouwing van het pand in 2026/2027 en daarna inzetten voor peakshaving.
Eigen energieverbruik optimaliseren:	Zo effectief mogelijk gebruiken van zelf opgewekte energie door gebruik van de te realiseren opslag.

Verantwoording doelstellingen

Bij het opstellen van de doelstelling is rekening gehouden met:

1. hoe de doelstelling zich verhoudt tot nationaal of internationaal overheidsbeleid voor de organisatieactiviteit(en)/sector voor de tussenliggende jaren tot uiterlijk 2050;
2. hoe de doelstelling voortbouwt op ambitieuze sectorafspraken en/of wetenschappelijk onderbouwde reductiepaden (als van toepassing);
3. hoe de doelstelling verbonden is met door de sector geaccepteerde verwachtingen voor Technology Readiness Levels (TRL's) van relevante technieken;
4. hoe de organisatie de feedback van de externe belanghebbenden van 2.D.4 heeft meegenomen;
5. of de doelstelling extern gevalideerd is door een onafhankelijke internationaal erkende derde partij (bijv. SBTi) en wat hiervan de uitkomst was.
6. Link met lange termijn doelen/maatregelen (bijv. voorbereidende actie)

Strategie middellange termijn

De mogelijke strategieën die voor ons van toepassing kunnen zijn, zijn:

- Informeren over duurzame alternatieven voor kunstgrasmatten..
- Recycling van kunstgras verbeteren en ontwikkelen.
- Beter inzicht verkrijgen in scope 3 data.

De strategie voor het behalen van de doelstelling bestaat binnen de organisatie uit:

Het stimuleren van duurzame alternatieven voor kunstgrasmatten. Tegelijkertijd is het belangrijk om recyclingmethoden voor kunstgras te verbeteren en verder te ontwikkelen, zodat afval wordt geminimaliseerd en grondstoffen efficiënt kunnen worden hergebruikt. Tot slot speelt het verzamelen en analyseren van scope 3 data een cruciale rol, omdat dit inzicht biedt in de indirecte CO₂-uitstoot, waardoor gerichte reductiemaatregelen genomen kunnen worden. Op deze manier ontstaat een samenhangende aanpak die bijdraagt aan een duurzamere omgang met kunstgras en het terugdringen van de ecologische voetafdruk.

1.

Integratie van maatregelen in het organisatiebeleid

De maatregelen die aansluiten bij de bredere strategie van C.S.C. Sport brengen beperkte financiële gevolgen met zich mee, aangezien ze vooral gericht zijn op samenwerking en het promoten van duurzamere alternatieven. De maatregelen binnen scope 1 en 2 hebben daarentegen wel een financiële impact en vormen een integraal onderdeel van het organisatiebeleid, bijvoorbeeld bij de overstap naar elektrisch vervoer.

2.

Innovatiestrategie

De organisatie richt zich met name op innovatie binnen afvalrecycling. Hoewel de huidige recyclingsgraad al behoorlijk is, is er ruimte voor verbetering, en mogelijk kunnen er meer componenten van de grasmatten worden hergebruikt. Daarnaast innoveert de organisatie op gebied van elektrische voertuigen.

3.

Strategie voor samenwerking

Samenwerking binnen de keten speelt een cruciale rol bij het verminderen van scope 3-emissies. Door de samenwerking met afnemers van kunstgrasmatten te optimaliseren, kunnen duurzamere varianten worden gekozen die bovendien het recyclen van de matten na hun levensduur vergemakkelijken.

Plan van aanpak middellange termijn

Op de middellange termijn ligt de nadruk op het realiseren van reducties binnen scope 3. Dit betekent dat er allereerst meer duidelijkheid wordt verkregen over de daadwerkelijke scope 3 van de organisaties, terwijl tegelijkertijd maatregelen worden genomen waarvan met zekerheid kan worden gesteld dat ze een daadwerkelijke impact hebben op scope 3, zoals recycling en het gebruik van duurzame matten.

Elektrificatie van het wagenpark:

C.S.C. Sport, C.S.O. en Greenfields zijn van plan om hun wagenpark binnen afzienbare tijd te elektrificeren. Dit sluit aan bij de Nederlandse wetgeving die verbiedt om vanaf 2030 nog voertuigen op brandstof te verkopen.

Meer afname van duurzame kunstgrasmatten:

De organisatie wilt met name de duurzamere varianten van kunstgrasvelden verkopen, deze hebben een duidelijke lagere footprint waardoor dit vooral impact heeft op scope 3.

Verbetering van het recycleren van kunstgras

Hoewel kunstgras momenteel al gedeeltelijk wordt gerecycled, kan de recyclinggraad aanzienlijk worden verhoogd door een nauwere samenwerking tussen afvaldiensten en C.S.C. Sport. Bovendien zorgen de jaarlijkse innovaties, zowel binnen de recyclingsector als in de productie van kunstgras, voor nieuwe mogelijkheden om het recyclingproces verder te optimaliseren.

Inzicht in scope 3-data

Op dit moment is de scope 3 grotendeels gebaseerd op uitgaven, berekend aan de hand van ingekochte bedragen in euro's. Dit biedt een globaal beeld van de scope 3-uitstoot, maar weerspiegelt niet nauwkeurig de daadwerkelijke omvang van de scope 3. Door deze beter in kaart te brengen, kan ook duidelijkere voortgang worden aangetoond. De organisatie streeft ernaar om in 2026 de CO2-uitstoot van de producten die bij de moedermaatschappij Ten Cate worden ingekocht, te kwantificeren.

SWOT Middellange termijn strategie

Sterktes

Ambitieuze reductiedoelstellingen: De organisatie streeft naar een CO₂-reductie van 29% en een energiereductie van 25% in 2034 ten opzichte van 2024, wat aansluit bij nationale en internationale klimaatdoelen.

Integratie van duurzame maatregelen:

Maatregelen zoals elektrificatie van het wagenpark, plaatsing van zonnepanelen en optimalisatie van energieopslag zijn concreet en direct toepasbaar.

Samenwerking in de keten: Er wordt actief samengewerkt met afvaldiensten en leveranciers om recycling en hergebruik van kunstgras te verbeteren, en deze gesprekken lopen al.

Innovatiegericht: De strategie stimuleert technologische vernieuwing, bijvoorbeeld in recyclingmethoden en het gebruik van duurzame materialen.

Zwaktes

Afhankelijkheid van externe partijen: Een groot deel van de emissies (scope 3) ligt buiten directe invloed van de organisatie, waardoor reductie afhankelijk is van ketenpartners.

Complexiteit van dataverzameling: Het verkrijgen van betrouwbare scope 3-data is uitdagend en vereist nieuwe systemen en samenwerking.

Financiële druk: Investeringen in elektrificatie, verduurzaming van panden en nieuwe technologieën kunnen de winstgevendheid tijdelijk onder druk zetten.

Beperkte interne kennis en coördinatie: Niet alle partijen zijn even betrokken of beschikken over voldoende kennis van verduurzaming, wat de implementatie kan vertragen.

Voorwaarden, aannames en afhankelijkheden

De voorwaarden, aannames en afhankelijkheden van de (innovatie)strategie zijn.

Afhankelijkheid van externe leveranciers: Een groot deel van de emissie bevindt zich in scope 3, buiten directe controle van de organisatie.

Verwachting van technologische beschikbaarheid: De strategie rekent op toekomstige beschikbaarheid van technologieën die nu nog niet breed toepasbaar of betaalbaar zijn.

Beschikbaarheid van middelen en kennis: Voldoende interne capaciteit en blijvende ondersteuning van het management zijn noodzakelijk voor succesvolle uitvoering.

Toegang tot stimuleringsmaatregelen: De strategie veronderstelt blijvende overheidssteun in de vorm van subsidies en regelgeving die duurzame keuzes beloont.

Risico's

Veranderende wet- en regelgeving: Nieuwe of strengere eisen kunnen onverwachte investeringen of aanpassingen vereisen.

Schaarste aan duurzame materialen en technologie: Beperkte beschikbaarheid kan de uitvoering van maatregelen vertragen.

Economische onzekerheid: Fluctuerende energieprijzen of economische tegenwind kunnen investeringsruimte beperken.

Weerstand tegen verandering: Interne weerstand of gebrek aan urgentie bij medewerkers kan de implementatie van de strategie hinderen.

Kansen

Groeiende markt voor duurzame sportvelden:

De vraag naar duurzame alternatieven neemt toe, waardoor C.S.C. Sport zich kan onderscheiden en marktaandeel kan vergroten.

Toegang tot subsidies en fiscale voordelen:

Overheidsbeleid stimuleert investeringen in duurzame energie en CO₂-reductie, wat financiële ondersteuning biedt.

Technologische ontwikkelingen: Doorbraken in batterijopslag, circulaire technologie en duurzame materialen kunnen de transitie versnellen en kosten verlagen.

Versterkte ketensamenwerking: Door nauwere samenwerking met gemeenten, afvaldiensten en leveranciers kunnen reductiedoelstellingen sneller en effectiever worden gerealiseerd.

Voortgang op de doelstellingen

Voortgang van scope 1 en 2

Het huidige basisjaar is 2024, aangezien de rapportage betrekking heeft op dat jaar is het niet mogelijk om voortgang aan te tonen. Daarom wordt de voortgang ten opzichte van 2022 weergegeven. Daarnaast is het meest recente (her)certificeringsjaar 2023, daarom is ook de totale voortgang ten opzichte van 2023 is opgenomen.

Beide voortgang tabellen zijn gerelateerd aan omzet.

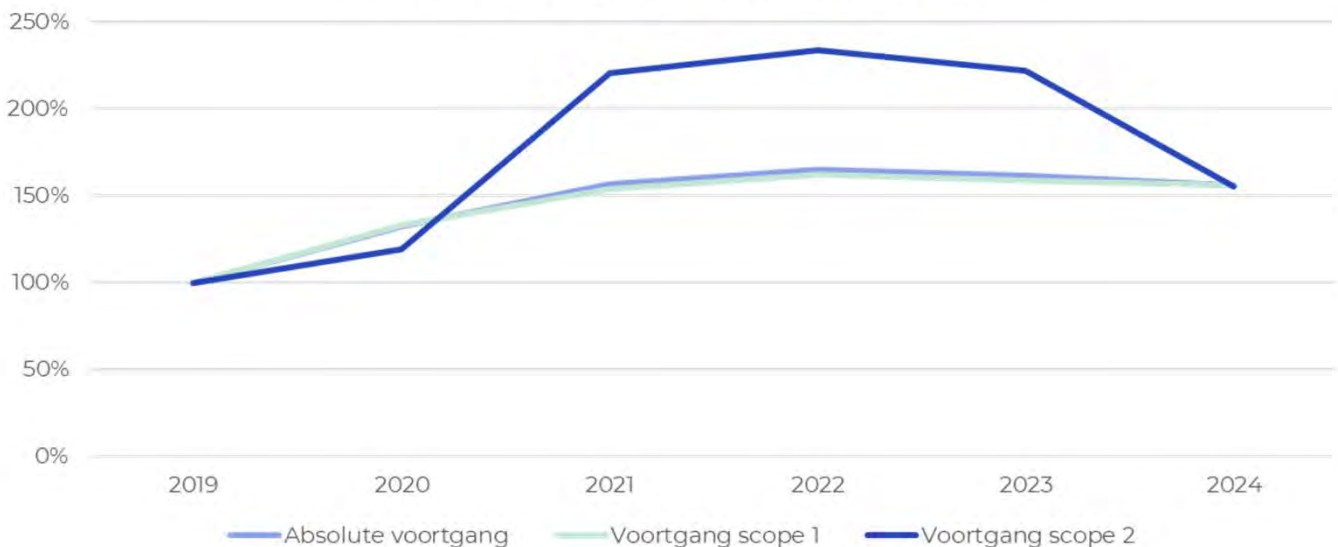
Ten opzichte van basisjaar

	2022	2023	2024
	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Scope 1	100%	111%	104%
Scope 2	100%	111%	106%
Scope 3	100%	108%	73%

Ten opzichte van (her)certificeringsjaar

	2023	2024
	Heel jaar	Heel jaar
	100%	94%
	100%	96%
	100%	68%

Voortgang CO₂-uitstoot (t.o.v. 2019)

Er is nog geen voortgang te vermelden op de nieuwe doelstelling omdat dit het initiële CO₂ traject is op trede 2.

Er is sprake van een positieve ontwikkeling ten opzichte van de voorgaande jaren die eerder in kaart zijn gebracht. Voor het eerst sinds 2021 is er in 2024 een duidelijke vermindering van de totale CO₂-uitstoot waargenomen. Deze daling is voornamelijk toe te schrijven aan een gereduceerd brandstofverbruik, met name van benzine, en aan het gedeeltelijk vergroenen van de verbruikte kilowatturen (kWh). Deze bevindingen onderstrepen het belang van duurzame maatregelen en een zorgvuldige monitoring van energiegebruik om verdere vooruitgang in het terugdringen van de ecologische voetafdruk te realiseren.

VOORTGANG JAARLIJKSE CO2-EMISSIONS, GEHELE ORGANISATIE			
	2022	2023	2024
UPSTREAM SCOPE 3 EMISSIONS			
Aangekochte goederen en dienst	42265	51221	63698
Kapitaal goederen			
Brandstof en energie gerelateerd			
Upstream transport en distributie	1398	4314	691
Productieafval	1587	1904	3126
Zakelijk reizen	140	220	233
Woon-werkverkeer	110	102	83
Upstream geleaste activa			
Totaal Upstream	45500	57762	67831
DOWNSTREAM SCOPE 3 EMISSIONS			
Downstream transport en distributie			
Ver- of bewerken van verkochte producten			
Gebruik van verkochte producten			
End-of-life verwerking van verkochte producten	15526	17100	10304
Downstream geleaste activa			
Franchisehouders			
Investerings			
Totaal Downstream	15526	17100	10304
TOTALE EMISSIONS SCOPE 3	61025	74862	78135

Voortgang van scope 3

Voor scope 3 is 2022 het eerste jaar waarin data verzameld is. De voortgang in scope 3 wordt daarom weergegeven ten opzichte van 2022. Ten opzichte van de huidige doelstelling is er nog geen voortgang te vermelden omdat 2024 het basis jaar is. Ook deze voortgang is gerelateerd aan omzet.

Voortgang van scope 3 t.o.v. 2022

	2022	2023	2024
	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Voortgang totaal	100%	139%	141%
Voortgang upstream	100%	144%	164%
Voortgang downstream	100%	125%	73%

Voortgang van scope 3 t.o.v. (her)certificering jaar

	2023	2024
	Heel jaar	Heel jaar
Absolute voortgang	100%	104%
Voortgang upstream	100%	117%
Voortgang downstream	100%	60%

Voortgang scope 1, 2 & 3 door de jaren heen

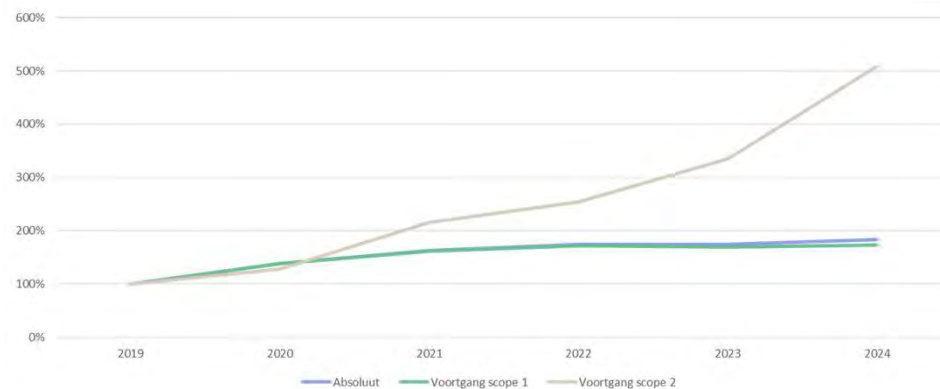
In 2025 heeft de organisatie op scope 1 en 2 voortgang geboekt in absolute zin, in scope 3 is er geen concrete voortgang, echter is de scope 3 voornamelijk spend based in kaart gebracht waardoor voortgang aantonen momenteel niet mogelijk zal zijn.

Voortgang energiedoelstelling

VOORTGANG JAARLIJKSE CO2-EMISSIONS, GEHELE ORGANISATIE						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 1	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Aardgasverbruik	368,6	333,7	423,0	508,6	413,5	372,5
Brandstofverbruik - HVO100	0,0	0,0	0,0	98,4	167,3	418,8
Brandstofverbruik - HVO20	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	1315,9	1723,0	1580,8	1665,1	1692,3	1715,3
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	93,3	473,6	824,3	810,9	964,9	817,3
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	2740,7	3681,5	4290,1	4571,5	4271,9	4322,7
Brandstofverbruik wagenpark - LPG	0,0	52,1	149,0	115,6	153,2	152,8
TOTAAL SCOPE 1	4518,5	6264,0	7269,8	7770,0	7663,2	7799,3
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 2						
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	90,8	114,3	161,1	213,5	82,8	21,6
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	54,9	56,2	72,7	102,5	214,8	316,1
Elektriciteitsverbruik - groene stroom opgewekt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	52,7
Elektriciteitsverbruik - teruglevering	0,0	0,0	0,0	0,0	-18,6	-16,9
Elektriciteitsverbruik - wagens grijs	0,0	15,9	80,2	53,9	209,1	158,6
Elektriciteitsverbruik - wagens groen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	208,8
TOTAAL SCOPE 2	145,7	186,4	313,9	369,9	488,1	740,9
TOTALE EMISSIONS	4664,2	6450,4	7583,7	8140,0	8151,3	8540,2

Voortgang energiedoelstelling

Sinds 2019 is er meer energie gebruikt door de organisaties, dit valt goed te zien in de onderstaande grafiek. Dit is ook logisch gezien hoe de organisaties gegroeid zijn. Ook in relatie tot behaalde omzet is er geen reductie te zien. De hoop is dat de maatregelen die er komende 3 jaar worden uitgevoerd, zoals overgang naar elektrisch vervoer en isolatie van panden, het totale energie gebruik wel zal dalen.

Voortgang opwek, opslag en verbruik

Voortgang opwek, opslag en verbruik	
Zelf energie opwekken:	Initiële audit, nog geen voortgang.
Energieopslag:	Initiële audit, nog geen voortgang.
Eigen energieverbruik optimaliseren:	Initiële audit, nog geen voortgang.

Vergelijking met sectorgenoten & toetsing klimaattransitieplan

Om te kunnen bepalen hoe ambitieus de doelstellingen en maatregelen zijn van de organisatie is gekeken naar sectorgenoten en is de maatregellijst van SKAO ingevuld. Door inzicht te krijgen in sectorprestaties kunnen wij:

- Realistische reductiedoelstellingen formuleren
- Effectieve reductiemaatregelen identificeren
- Technologische en methodische innovaties signaleren
- De eigen voortgang objectief valideren
- Het onderscheidend vermogen in duurzaamheid identificeren

Vergelijking met sectorgenoten

	CSC Sport	Berdi Sport & Groen	Bouma Sport en Groen B.V.	DSN B.V.
Trede CO ₂ PL	Trede 2 te behalen	Niveau 3	Niveau 3	Niveau 3
Basis jaar	2024	2016	2020	2023
Intensiteitswaarde (ton CO ₂ / X) basis jaar	524,6 ton CO ₂	137,31 ton CO ₂ (2016)	422,11 ton CO ₂ (2020)	113 ton CO ₂ (2023)
Laatst bekende intensiteitswaarde (jaar)	Zie basisjaar	77,11 ton CO ₂ (2024)	284,19 ton CO ₂ (2024)	101 ton CO ₂ (2024)
Voortgang	N.v.t.	Scope 1: -41,8% Scope 2: -100%	-32,7%	-10,6%
Korte termijn doelstelling	11% in 2027 t.o.v. 2024 (scope 1, 2 en 3)	Scope 1: 55% reductie in 2027 t.o.v. 2016 Scope 2: 100% reductie in 2027 t.o.v. 2016	Onbekend	45% reductie in 2027 t.o.v. 2023 (scope 1, 2 en business travel)
Middellange termijn doelstelling	29% in 2034 t.o.v. 2024 (scope 1, 2 en 3)	N.v.t.	N.v.t.	40% reductie in 2030 t.o.v. 2023 (scope 1, 2, business travel en woon-werkverkeer)

De organisatie heeft zich vergeleken met 3 andere organisaties die opereren in een vergelijkbare branche. Het grote verschil zit hem echter in de scope 3, omdat geen van de andere organisaties een scope 3 hebben opgesteld.

Op basis van de scope 1 en 2 doelstellingen (22% en 100% respectievelijk) kan gezegd worden dat deze iets lager liggen dan de vergeleken concurrenten. Echter mist daarbij wel de nuance dat C.S.C. Sport nog 2 andere organisatie meeneemt binnen de boundary en daardoor veel minder invloed heeft.

Toetsing klimaattransitieplan

Omdat dit het eerste jaar van certificering betreft en er nog weinig/geen klimaat transitieplannen zijn van concurrenten in dezelfde branche is de toetsing van het klimaat transitieplan nog niet mogelijk. Daarom wordt gekeken naar de vergelijking met sectorgenoten. Hieruit blijkt dat de organisatie op gebied van scope 1 en 2 vergelijkbaar is met andere organisaties. Voor scope 3 zijn geen vergelijkbare gevonden, echter is deze wel conform SBTi opgesteld.

Invalshoek C

CO2-bewustwording binnen en buiten de organisatie

Sleutelpersonen

Binnen C.S.C. Sport zijn er in iedere laag van de organisatie sleutelpersonen, die een cruciale rol spelen binnen het CO₂-managementsysteem voor het behalen van de doelstellingen en het doorvoeren van verbeteringen.

Om te zorgen dat de sleutelpersonen over de juiste competenties beschikken, wordt dit halfjaarlijks besproken in een CO₂ overleg. Wanneer er een competentie ontbreekt, zal de organisatie faciliteren om deze competentie bij de sleutelpersoon te verkrijgen. Hier kan invulling worden gegeven zoals het volgen van een cursus of inschakeling en overdracht vanuit andere sleutelpersonen.

Onze sleutelpersonen zijn:

Naam	Taak	CO2-bewustzijn
Directie/management		
Silvio van Doorn	Strategische leiding en verantwoordelijk voor het nemen van beslissingen.	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen
Projectleider(s)		
Rolf de Jong & Rik Verstappen	Verantwoordelijk voor de algehele coördinatie en het beheer van het programma, incl. eigenaarschap van het koolstofbeheerbeleid.	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen
Data verzameling (Invalshoek A)		
Rik Verstappen	Coördineren van gegevensverzameling binnen hun afdelingen.	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen
Serge Puiman	Coördineren van gegevensverzameling binnen CSC en Greenfields.	Niveau 2: Ondersteunen
Communicatie (Invalshoek C)		
Danielle Vos	Ontwikkelen en uitvoeren van communicatie strategieën (intern + extern)	Niveau 2: Ondersteunen
Samenwerking (invalshoek D)		
Rolf de Jong	Verantwoordelijk voor het ophalen van kennis buiten de organisatie en samenwerking met ketenpartners	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen
Overige sleutelpersonen in afdelingen:		
Dennis Schilder	Gegevens verzameling Greenfields	Niveau 2: Ondersteunen
Cornelia Putz	Gegevens verzameling CSO	Niveau 2: Ondersteunen
Rolf de Jong	Projecten met gunningvoordeel	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen

Ondersteuning

Om het project te versterken, werkt C.S.C. Sport samen met de consultancyfirma De Duurzame Adviseurs, vertegenwoordigd door J. Bijvoet. Zij bieden strategisch advies en ondersteuning bij het behalen van trede 2 op de CO₂-Prestatieladder.

Communicatieplan

De jaarlijkse interne en externe communicatie over de footprint, de mogelijkheden voor individuele bijdrage van medewerkers, de voortgang van het plan van aanpak en doelstellingen, het klimaattransitieplan en de waardeketen, gebeurt conform het hiervoor opgestelde communicatieplan.

Middelen

Er wordt gecommuniceerd via de volgende pagina's:

 Eigen organisatiewebsite	(LINK)
 Eigen SKAO pagina	(LINK)
 Intern via Intranet	

Strategie

Onze communicatiestrategie is gericht op korte lijnen en het hanteren van een platte organisatiestructuur. Er is sprake van goed contact met alle externe doelgroepen. Om die reden kiest CSC bewust voor een persoonlijke benadering in de communicatie naar haar (samenwerking) partners.

Doelgroepen en boodschap

Externe doelgroep		
Doelgroepen	Boodschap	Doel
Directe relaties	Wij nemen actief verantwoordelijkheid voor onze CO2-uitstoot en zetten concrete stappen om deze te verminderen. Dit doen wij niet alleen voor onszelf, maar ook om samen met onze ketenpartners te bouwen aan een duurzamere toekomst. De markt vraagt om een toekomstbestendigere aanpak. Wij geloven dat echte impact ontstaat door samenwerking. Daarom waarderen we het als ook jullie actief meedenken en meedoen aan initiatieven gericht op CO2-reductie	We laten zien welke maatregelen wij nemen en welke doelen wij hebben. We delen onze voortgang en benadrukken samenwerking voor verdere verduurzaming.
- <i>Klanten</i>		
- <i>Ten Cate</i>		
Opdrachtgevers		
- <i>Gemeenten</i>		
- <i>Aannemers</i>		
(Potentiële) Samenwerkingspartners		
- <i>Afvalverwerkers</i>		
- <i>Adviesbureaus</i>		
- <i>Permavoid</i>		
Interne doelgroep		
Doelgroepen	Boodschap	Doel
<i>Sleutelpersonen</i>	Wees je bewust van je rol en jouw bijdrage aan een duurzamer CSC.	We informeren over ons klimaattransitieplan en maatregelen. We zijn transparant over onze doelen en voortgang. We stimuleren duurzaam gedrag binnen iedere functie.
<i>CSC en CSO onderhoud</i>	Wees je bewust van wat jij kan betekenen voor een duurzamer CSC, wat aansluit bij onze doelen en strategie.	
<i>Greenfields</i>	Wees je bewust wat jij kan betekenen voor een duurzamere wereld.	
CO ₂ -prestatieladder projecten		
Doelgroepen	Boodschap	Doel
Gemeente Amsterdam	Weet welke maatregelen CSC neemt op de projecten en hoe hierbij gefaciliteerd kan worden.	We informeren over onze uitstoot op het project, onze doelen, de maatregelen die wij nemen en de voortgang hiervan. Samen willen we kijken naar alle mogelijkheden rondom duurzaamheid.

Verantwoordelijke en planning

Ons communicatieplan is de sleutel tot het behalen van onze CO₂-doelen en het creëren van bewustwording over duurzaamheid. We delen duidelijk en transparant onze voortgang met zowel interne als externe belanghebbenden, zodat iedereen weet waar we staan en wat we doen.

1. Eigen website

Planning:	Jaarlijks in juni (voor initiële audit eenmalig in december)
Verantwoordelijke:	Danielle Vos

We delen jaarlijks onze nieuwste inzichten en voortgang trots op onze eigen website! Hier kunnen onze klanten, partners en andere externe belanghebbenden zien welke impact we maken. We geven hen inzicht in onze reis naar verduurzaming en laten zien hoe we samen vooruitgaan.

2. SKAO-pagina

Planning:	Jaarlijks in juni (voor initiële audit eenmalig in december)
Verantwoordelijke:	Rik Verstappen

Op onze SKAO-pagina zorgen we voor de verplichte communicatie, waardoor we iedereen op de hoogte brengen van onze prestaties binnen de CO₂-Prestatieladder. Deze pagina is een belangrijk platform om te laten zien hoe we voldoen aan de hoogste duurzaamheidsnormen en actief bijdragen aan een CO₂-neutrale toekomst.

3. Intern

Planning:	Jaarlijks in juni (voor initiële audit eenmalig in december)
Verantwoordelijke:	Danielle Vos
Middelen:	Intranet

Intern delen we de meest actuele informatie via ons intranet. Dit is dé plek waar onze medewerkers alles kunnen volgen, van de nieuwste cijfers tot de stappen die we gaan zetten. We moedigen iedereen aan om mee te denken en te bijdragen, zodat we samen als organisatie het verschil maken. Daarnaast organiseren we bijeenkomsten om het bewustzijn van medewerkers verder te vergroten.

4. CO₂-prestatieladderproject

Planning:	Bij start- en afronding van het project, en maandelijks gedurende de looptijd van het project
Verantwoordelijke:	Rolf de Jong
Middelen:	Voortgangsoverleg

Met onze opdrachtgever delen we de meest actuele informatie middels het maandelijks voortgangsoverleg, waar CO₂ een onderdeel is. Dit is dé manier om te communiceren. We moedigen de opdrachtgever ook aan om mee te denken en te bijdragen, zodat we samen als organisaties het verschil maken.

Invalshoek D

Samenwerking

Inventarisatie kennis- en samenwerkingsbehoeftes

Elk jaar wordt de kennis- en samenwerkingsbehoefte binnen de organisatie geïnventariseerd en geanalyseerd. Daarnaast zal er jaarlijks afgewogen worden of voortzetting van de samenwerking meerwaarde heeft. Binnen C.S.C. Sport zijn er de volgende kennis- en samenwerkingsbehoeften:

Kennisbehoefte:

Informatie over elektrische bussen, hierbij is het belangrijk dat deze over de juiste hoeveelheid trekkracht beschikken.

De volgende samenwerkingsverbanden zijn geïnventariseerd:

Stichting Positieve Impact

Afvalverwerkers

Branche vereniging sport en cultuurtechniek

Permavoid

ONE-DNA kunstgras

Om onze invloed te vergroten in de waardeketen is gekeken naar de directe relaties, waarbij de volgende samenwerkingsverbanden zijn geïnventariseerd:

- Samenwerking met afvalverwerkers voor een betere recyclinggraad.
- Samenwerking met afnemers om samen te duurzamere varianten van kunstgras toe te passen.
- Toepassen van Permavoid voor gereduceerde energiekosten

Bij de start en afronding van ieder CO₂-prestatieladderproject wordt de kennis- en samenwerkingsbehoefte geanalyseerd. In het geval van een meerjarig project wordt dit jaarlijks gedaan. Deze samenwerkingsbehoeften liggen in lijn met de in het plan van aanpak opgenomen (potentiële) maatregelen.

Voor verdere toelichting per kennisbehoefte en/of samenwerkingsverband, zie het plan van aanpak in het CO₂-dashboard document.

Actieve invulling kennis- en samenwerkingsbehoefte

Na een uitvoerige analyse is er besloten om met meerdere van bovengenoemde organisaties een samenwerking aan te gaan. De samenwerkingen is/zijn gericht op energiebesparing en CO₂-reductie op de korte en middellange termijn.

Samenwerking 1: Afvalverwerkers

CSC werkt samen met afvalverwerkers om te onderzoeken hoe het recyclingpercentage van kunstgrasmatten verder verhoogd kan worden. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheden om nog meer soorten materialen uit de velden terug te winnen, met als doel een circulaire en duurzame oplossing voor kunstgrasvelden.

Samenwerking 2: Stimuleren van duurzame varianten van kunstgras

CSC verkoopt veel kunstgrasvelden aan gemeenten (die eigenaar zijn van de sportvelden). Daarbij heeft de gemeente een keuze voor het soort kunstgrasveld, CSC probeert hierin de duurzamere varianten naar voren te schuiven en dit doen zij door het kenbaar maken van de voordelen van deze velden.

Samenwerking 3: Permavoid

Permavoid is een innovatief bedrijf dat onder kunstgras een geavanceerd netwerk van waterleidingen installeert. Deze leidingen vangen warmte van de zon op en hergebruiken deze energie om gebouwen efficiënt en duurzaam te verwarmen.

Consultatie klimaattransitieplan

Gezien dit een initieel traject is, zullen wij het komende jaar (2026), 1 keer, in dialoog gaan met een relevante organisatie.

Hieronder een beschrijving van de voorbereiding van het dialoog.

Dialoog 1: Ten Cate

CSC gaat in gesprek met het moederbedrijf Ten Cate over maatregelen die CSC, CSO en GF willen nemen om hun CO₂-uitstoot te reduceren. Tijdens deze gesprekken worden ook de mogelijkheden besproken waarmee Ten Cate CSC kan ondersteunen bij het realiseren van deze duurzaamheidsdoelstellingen.

Planning: februari/maart

Personen: Rolf de Jong

de duurzame
adviseurs

Trede 2

Bedankt voor het lezen

Vragen of opmerkingen over dit verslag?
Mail dan naar jop@deduurzameadviseurs.nl